

Гнатковська О. М. Практичний курс англійської мови як другої іноземної. 5 курс : [підручник] / О. М. Гнатковська, І. В. Сапожник, О. В. Соловійова. – Чернівці : РОДОВІД, 2014. – 279 с. – (лист МОНУ № 1/11-4241 від 26.03.2014)

У сучасних освітніх системах підручник є основним навчально-методичним забезпеченням, що розкриває зміст навчального предмета, визначає обсяг знань, норм і цінностей, яких студент обов'язково повинен набути на певному етапі навчання.

Сучасні вимоги до підручника зумовлені його основним призначенням, яке безпосередньо пов'язане з наріжними завданнями сучасної освіти. **Актуальність** рецензованого підручника не викликає сумнівів, оскільки в ньому об'єднано різні аспекти вивчення англійської мови як другої іноземної на заключному етапі навчання студентів-філологів. **Матеріал** запропонованого підручника повністю відповідає навчальній програмі для студентів п'ятого року навчання, що вивчають англійську мову як другу іноземну, допомагає їм систематизувати отримані знання та підготуватися до складання підсумкового державного іспиту з другої іноземної мови, а також зрозуміти необхідність постійно вдосконалювати рівень володіння іноземною мовою та мовленням.

Метою підручника є вдосконалення набутих та розвиток нових навичок грамотного спілкування, а також використання англійської мови у писемному й усному мовленні через виконання комплексу розроблених вправ; сприяння інтенсивному вивченню лексики, обговоренню цікавих автентичних текстів, інсценуванню життєвих ситуацій; навчання складати резюме української статті англійською мовою.

Новизна запропонованого підручника полягає у представленні практичного матеріалу, спрямованого на підвищення ефективності засвоєння англійської мови та систематичної навчальної діяльності студентів. Розроблена схема комплексного аналізу художніх текстів інтегрує знання студентів з фонетики, орфографії, лексикології, фразеології, морфології, синтаксису та стилістики, сприяє подальшому практичному засвоєнню англійської мови та демонструє зв'язок теорії з практикою шляхом лінгвізації практичного курсу іноземної мови. Зміст рукопису посібника дає підстави розглядати ідею авторів О. М. Гнатковської, І. В. Сапожника, О. В. Соловійової саме в руслі робіт, спрямованих на вдосконалення методів формування лінгвістичного світогляду та активної життєвої позиції студентів старших курсів, розвиток та виховання здібностей до особистого та професійного самовизначення, соціальної адаптації (в тому числі в умовах іншомовного середовища).

Структура підручника повністю відповідає методичним вимогам: чіткий розподіл на тематичні розділи, логічна їх послідовність, наявність додатків та предметного покажчика, що допомагають оперативно знайти потрібну інформацію.

Практична цінність. Робота з текстами передбачає розвиток таких умінь: формування стратегії читання тексту з метою інтерпретації наявної інформації; виокремлення лише тієї інформації, яка необхідна для виконання певних комунікативних завдань; розуміння та відтворення ключової інформації тексту; схематизація інформації.

Навчання усного мовлення охоплює розвиток умінь монологічного та діалогічного мовлення, яке має ситуативний характер і тематично варіюється від простого обміну фактичною інформацією до вирішення проблемних ситуацій, дискусій, проведення інтерв'ю. Просте застосування вивчених лексико-граматичних структур у монологічному усному та писемному мовленні також урізноманітнюються такими формами викладу, як опис, розповідь, роздум, порівняння, доповідь. Розвиток лексичних навичок інтегровано з розвитком мовленнєвих умінь.

У розділах з читання та усного мовлення пропонується реєстр слів для активного засвоєння та розширення словникового запасу студентів шляхом їх ознайомлення з похідними словами, синонімами та антонімами, стійкими словосполученнями. Основна частина лексики подається в контексті, що дає студентам уявлення про сполучуваність лексем та їх коректне вживання. Вправи з граматики розраховані на повторення та закріплення знань та навичок студентів, набутих за попередні роки навчання.

Зміст підручника спрямований на формування та вдосконалення мовної, лінгвістичної, комунікативної та соціокультурної компетенції студентів, ґрунтується на принципі наступності навчання, що передбачає систематизацію та поглиблення вже отриманих на попередніх етапах знань з предмета. Структура кожного заняття передбачає поетапне опрацювання текстів та лексики і дає студентам можливість самостійно організувати свою роботу з підручником. Активізація пізнавальних здібностей у процесі виконання завдань інтегративно-творчого характеру поглиблює зацікавленість студентів у навчанні.

З метою підвищення змістового і методичного рівня посібника надамо такі рекомендації, що, на нашу думку, сприятимуть удосконаленню його концепції.

1. У підручнику бракує ілюстрацій, які б сприяли кращому візуальному сприйняттю поданого матеріалу і полегшували його засвоєння.

2. Логічно було б кожне заняття завершити розділом із завданнями для самоконтролю та самоперевірки знань студентів.

3. У додатках, де надаються для резюмування статті українською мовою, вважаємо за потрібне надати приклад уже резюмованої статті.

4. Потрібно чіткіше сформулювати завдання для самостійної роботи студентів та надати методичні рекомендації до виконання такої роботи.

Вищезазначені побажання не применшують якості та цінності рецензованого підручника. Окремо слід відзначити, що видання підручника за своїм змістом і формою виконання відповідає всім вимогам, які ставляться Міністерством освіти і науки України до такого виду навчально-методичних праць: відзначається послідовністю викладу навчального матеріалу, чіткістю структури, зрозумілістю основних положень і дефініцій для студентів вищих навчальних закладів гуманітарного профілю, містить пізнавальні автентичні тексти, акцентує увагу на розвитку як репродуктивних, так і продуктивних умінь, активізує знання граматики та лексики за допомогою комунікативних завдань. Комплексний підхід до вивчення іноземної мови сприяє подальшому розвитку у студентів логічного мислення, умінь та навичок користування англійською мовою як засобом спілкування та прищепленню їм навичок критичного підходу до матеріалу, який вивчається.

Корольова А. В.

*доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри загального
і порівняльного мовознавства
та новогрецької філології*